

Цюцьмаць Олександр Семенович, *магістр I курсу*
Алексеевко Людмила Михайлівна, *д.е.н, професор,*
завідувач кафедри обліку та фінансів,

ПАРАДИГМА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ: ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ

В сучасних ринкових умовах процес управління підприємством стає важливим елементом його потенціалу та чинником конкурентоздатності в довгостроковій перспективі, який визначає результативність функціонування, що потребує постійного пошуку та вдосконалення методів та інструментів менеджменту, їх адаптації до особливостей внутрішнього і зовнішнього середовища.

Важливе місце в системі управління традиційно відводиться фінансовому плануванню, роль якого посилюється в умовах нестабільності зовнішнього середовища. В економічному просторі відбувається вибір найкращих форм та методів організації фінансово-господарської діяльності задля забезпечення збалансованого фінансового розвитку підприємства, зростання його цінності для усіх зацікавлених сторін [2].

Дослідженню методологічних засад та методичних аспектів організації поточного фінансового планування присвячені роботи низки вітчизняних (Бланка І.О., Білої О.Г., Лігоненко Л.О., Мазаракі А.А., Ушакової Н.М., Поддєрьогіна А.М., Савчука В.П.) та закордонних (Акоффа Р., Хана Д., Ченг Лі Ф., Брейлі Р., Томассана С.) науковців, в яких сформульовано сутність, завдання, особливості поточного фінансового планування, а основна увага акцентується на методичних підходах до обґрунтування окремих документів фінансового плану. Проте розвиток концепцій управління часто залишається поза увагою.

Найважливішими факторами, що обумовлюють масштаби і темпи розвитку підприємства, є обсяг і структура фінансових ресурсів, які перебувають у його розпорядженні. Лише досконала, гнучка організація фінансового планування може забезпечити діяльність підприємства, яка б відповідала поставленій меті – досягти високого рівня управління виробничо-господарською діяльністю як запоруки життєздатності суб'єкта господарювання у висококонкурентному ринковому середовищі [1].

Аналіз сучасної практики фінансового планування в Україні показує, що на підприємствах фактично застосовується тільки функція контролю і частково функції регулювання фінансової діяльності, координації і забезпечення фінансовими ресурсами. Ця ситуація сталася як результатом формального характеру планування.

Аналізуючи досвід розвинутих країн, зокрема США, Японії та Німеччини, можна зробити такий висновок: нормативно-права база фінансового планування у кожній країні є належним чином відпрацьовано відповідно до специфіки кожної країни. Зважаючи на значно більший досвід діяльності в умовах ринкової економіки та стабільніше законодавство, підприємствам в цих країнах значно легше спланувати свою діяльність [2].

За умов самостійності підприємств та їхньої відповідальності за результати своєї діяльності виникає об'єктивна потреба визначення тенденцій зміни фінансового стану та перспективних фінансових можливостей.

На вирішення цих питань і спрямовується фінансова стратегія підприємства. Відповідно можна стверджувати, що розробка фінансової стратегії – це сфера фінансового планування.

У свою чергу, фінансова стратегія справляє вагомий вплив на загальну економічну стратегію підприємства. Зміна ситуації на макроекономічному рівні та на фінансовому ринку спричиняє коригування як загальної, так і фінансової стратегії розвитку підприємства[1].

У системі розробки фінансової стратегії одне з найважливіших місць посідає фінансове планування, що реалізується шляхом планування виробництва та реалізації, а також контролю за рухом коштів.

За умов самостійності підприємств та їхньої відповідальності за результати своєї діяльності виникає об'єктивна потреба визначення тенденцій зміни фінансового стану та перспективних фінансових можливостей. На вирішення таких питань і спрямовується фінансова стратегія підприємства. Перспективне фінансове планування визначає найбільш важливі показники, пропозиції і темпи розширеного відтворення, є основною формою реалізації основних цілей підприємства, містить розробку фінансової стратегії та прогнозування фінансової діяльності підприємства.

Відповідно до вище викладеного, можна стверджувати, що розробка фінансової стратегії – це сфера фінансового планування.

Як частина загальної стратегії економічного розвитку, вона повинна узгоджуватися з напрямками і цілями останньої.

У свою чергу, фінансова стратегія здійснює вагомий вплив на загальну економічну стратегію підприємства.

Зміна ситуації на макроекономічному рівні та на фінансовому ринку спричиняє коригування як загальної, так і фінансової стратегії розвитку підприємства.

Вирішення даного комплексу завдань передбачає розгляд їх під різними кутами і використання комплексної методики планування. При цьому методика планування характеризує склад застосовуваних методів, інструментів, способів і прийомів обґрунтування конкретних планових показників [2].

Тому враховуючи вищесказане, можна стверджувати, що фінансове планування стане дійсно ефективним інструментом управління фінансовою діяльністю підприємства тільки при комплексній реалізації напрямів за умови повноцінного застосування відповідного інструментарію прогнозування стратегії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єрмоленко О. А., Григоренко К. О. Фінансове планування в умовах невизначеності [Електронний ресурс] /О.А. Єрмоленко, К.О. Григоренко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – № 50. – С. 230 – 232. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/finansove-planuvannya-v-umovah-neviznachenosti>.
2. Матвеева Н.В., Олійник В.М. Проблеми фінансового планування на підприємстві [Електронний ресурс] /Н.В. Єрмоленко, К.О. Григоренко // Наука і економіка. – 2016. – № 1(41). – С. 7 – 61. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?...PDF/...2016...pdf.